

2023-10-02

Regler för skolskjuts i Södertälje kommun

Innehållsförteckning

1. Rätten till skolskjuts enligt skollagen	3
2. Södertälje kommuns definition av skolskjuts.....	3
2.1 Växelvis boende	3
2.2 Avstånd.....	3
2.3 Hållplatser.....	4
2.4 Tider i samband med skolskjuts	4
2.5 Ändring av skolskjuts.....	5
3. Beslut om skolskjuts	5
3.1 Avsteg	6
4. Planering och uppföljning av skolskjuts.....	6
5. Avvikelser från reglementet gällande elever inom anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola	7
6. Elever i gymnasieskolan	7

1. Rätten till skolskjuts enligt skollagen

Enligt skollagen 10 kap. 32 § och 40 §, 11 kap. 31 § samt 18 kap. 30 § och 35 § är kommunerna skyldiga att anordna kostnadsfri skolskjuts för elever inom grundskolan, anpassad grundskola samt anpassad gymnasieskola om sådan behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning hos en elev eller annan särskild omständighet. Rätten gäller från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka. Hemkommunens skyldighet omfattar dock inte sådana elever som väljer att gå i en annan skola än den kommunen anvisat eleven. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.

2. Södertälje kommuns definition av skolskjuts

Skolskjuts beviljas i form av SL-kort med allmänna färdmedel så kallad linjetrafik, upphandlad skolskjuts med särskild kollektivtrafik alternativt självskjutsning. Det gäller elever folkbokförda i Södertälje kommun när eleven går i kommunal eller fristående grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola inom Södertälje kommun.

Allmänna färdmedel ska i första hand användas för skolskjuts. Om allmänna färdmedel inte kan användas på grund av att eleven har en funktionsnedsättning eller att allmänna färdmedel inte finns eller finns i begränsad omfattning under hela dagen eller delar av dagen kan skolskjuts med särskild kollektivtrafik användas.

Det är endast elever som får följa med i skolskjuts med särskild kollektivtrafik. Däremot kan det finnas särskilda behov i samband med till exempel inskolning som medför att vårdnadshavare, personlig assistent eller motsvarande kan följa med skolskjutsen tillfälligt.

Resor till och från undervisning under skoldagen såsom resor till badhus och modersmålsundervisning omfattas inte av rätt till kostnadsfri skolskjuts utan anordnas av skolan. Undantag från denna regel gäller modersmålsundervisning i finska klasser då Södertälje kommun är del av ett finskt förvaltningsområde.

Resor till och från fritidshemsverksamhet omfattas inte av kostnadsfri skolskjuts. Detta medför att en elev inte har rätt till skolskjuts i samband med lov, om det inte handlar om lovskola. Vid behov kan vårdnadshavare ansöka om färdtjänst för barn med omfattande behov av särskilt stöd utifrån sin funktionsnedsättning. Från det år barnet fyller 13 år är det istället LSS-handläggare inom omsorgskontoret som ansökan ska riktas till.

2.1 Växelvis boende

Kostnadsfri skolskjuts gäller även elever som bor växelvis hos vårdnadshavare under förutsättning att avståndskravet, enligt skolskjutsreglementet, är uppfyllt samt att båda hemmen ligger inom Södertälje kommun. Det växelvisa boendet omfattar även annan adress än vårdnadshavarens, om det kan anses som varaktigt boende.

2.2 Avstånd

För att kommunen ska erbjuda kostnadsfri skolskjuts ska närmaste lämpliga skolväg mellan elevens folkbokföringsadress och närmaste kommunala skola överstiga:

- 3 km för elever i förskoleklass och i årskurs 1–3
- 4 km för elever i årskurs 4–6
- 5 km för elever i årskurs 7–9

Med närmaste lämpliga skolväg avses trafiksäker promenad- eller cykelväg eller färd över vatten. Vid bedömningen av en elevs rätt till skolskjuts görs en trafiksäkerhetsbedömning av skolvägen utifrån trafikförhållanden såsom trafikintensitet, väghastighet, gatubelysning med utgångspunkt i elevens ålder och mognad. Förändras förutsättningarna att använda färdvägen under vintern, med hänsyn till exempelvis snöröjning, kan skolskjuts beviljas under perioden 1 november till 31 mars.

För elever inom anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola görs en individuell bedömning gällande avstånd.

2.3 Hållplatser

Skolskjutsentreprenören ansvarar för att de hållplatser som används för upphämtning och avlämning uppfyller kraven på trafiksäkerhet. Hållplatserna ska godkännas av utbildningskontoret inför varje läsår eller i samband med att en ny hållplats tillkommer under läsåret. Vid behov genomförs inspektion av hållplatserna av skolskjutsansvarig i samverkan med entreprenören.

Eleven får själv ta sig till och från hållplatsen för upphämtning och avlämning, om avståndet från bostaden till hållplatsen understiger avstånden enligt 2.2.

2.4 Tider i samband med skolskjuts

Inför varje läsår fastställs en tidtabell för upphämtning och avlämning utifrån de ansökningar som inkommit och med hänsyn till skolans ramtider. Tidtabellen anpassas fortlöpande under läsåret utifrån förändringar i beställningen såsom att nya elever tillkommer. Fastställd tidtabell ska hållas av leverantören.

Skolskjutsen får inte avgå från hållplats före angiven tidpunkt.

Färdtiden med upphandlad skolskjuts får uppgå till maximalt 60 minuter inom kommunen och 90 minuter om elever går på en skola utanför kommunen. Restiden bör vara i rimlig proportion till avståndet mellan bostad och skola.

Väntetid före och efter skoldagens slut bör undvikas. Maximal väntetid är cirka 60 minuter. Under väntetid ska personal från skolan finnas till hands. Gäller både vid resa med särskild kollektivtrafik och allmänna färdmedel för elever i grundskolan, anpassad grundskola samt anpassad gymnasieskola.

Blir skolskjutsen mer än 15 minuter försenad ska entreprenören meddela vårdnadshavare. Detta gäller vid färd både till och från skolan. Vårdnadshavare meddelar skolan om skolskjutsen är försenad. Detta förfarande gäller inte för buss i linjetrafik.

Skolskjutsen har ingen skyldighet att vänta på elev som inte finns på hämtningsstället på utsatt tid. Anges avgångstiden som ett tidsintervall ska eleven finnas på hämtningsstället när tidsintervallet börjar. Anges avgångstid för exempelvis skolskjuts med särskild kollektivtrafik till kl. 07.05-07.10 ska eleven finnas på hämtningsstället kl. 07.05. Entreprenören meddelar vårdnadshavare om eleven uteblivit.

2.5 Ändring av skolskjuts

Om det finns särskilda skäl kan skolan begära en tillfällig ändring av skolskjuts. I första hand avses när skolan tillfälligt ändrar plats eller tid för undervisningen såsom i samband med friluftsdag. Det kan även avse yttre förhållanden eller oregelbundna behov av skolskjuts. Ändringar från dag till dag, eller liknande, medges ej.

Avbeställningar av enstaka resor ska göras av vårdnadshavaren, myndig elev, eller av skolan. Frånvaro vid sjukdom eller annat skäl ska anmälas till entreprenören av vårdnadshavaren. Gäller ej vid färd med buss i linjetrafik. Avbeställning kan göras dygnet runt hos entreprenören via telefon, en applikation i mobiltelefonen eller via entreprenörens hemsida. Om vårdnadshavare och myndiga elever underlåter att avbeställa skolskjutsen vid upprepade tillfällen kan det medföra att skolskjutsen avbokas och en ny ansökan om skolskjuts med särskild kollektivtrafik måste då inkomma.

3. Beslut om skolskjuts

Beslut om rätt till kostnadsfri skolskjuts för elever folkbokförda i Södertälje kommun fattas av skolskjutsansvarig på utbildningskontoret. Avslag på begäran om kostnadsfri skolskjuts ska skriftligt meddelas vårdnadshavare eller myndig elev och åtföljas av en anvisning för överklagande genom förvaltningsbesvär då eleven anvisats en skola eller laglighetsprövning vid egen vald skola.

Elever i grundskolan, anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola som genom eget val går i annan kommunal skola än närmaste kommunala skola eller en fristående skola i Södertälje kommun och skulle ha varit berättigad till skolskjuts till närmsta kommunala skola, kan behålla rätten till kostnadsfri skolskjuts om reglementets regler uppfylls även till den valda skolan. Detta är under förutsättning att det inte medför organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen. När man bedömer om det skulle kosta extra eller leda till organisatoriska svårigheter för kommunen ska man utgå från vilka åtaganden kommunen skulle ha haft om eleven gick i den skola som kommunen skulle ha placerat eleven i.

Elever i grundskolan, anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola som väljer kommunal eller fristående skola utanför Södertälje kommun förlorar rätten till kostnadsfri skolskjuts. I den mån det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall. Bedömningen utgår från vilka åtaganden kommunen skulle ha haft om eleven gick i den skola Södertälje kommun skulle ha placerat eleven i.

Elev som inte är berättigad till, men genom sjukdom eller skada har behov av tillfällig skolskjuts, kan medges kostnadsfri sådan av skolskjutsansvarig. Läkarintyg behöver lämnas tillsammans med ansökan för bedömningen. Om det tillfälliga behovet uppstår vid olycka ska anmälan göras till kommunens försäkringsbolag angiven på kommunens hemsida www.sodertalje.se som beslutar och handlägger skolskjutsen. Till skadeanmälan ska ett läkarintyg bifogas.

För elev i specialskolan är staten huvudman och ansvarar för skolskjuts.

All information om rätten till skolskjuts samt reglerna för beviljandet av skolskjuts i Södertälje kommun finns på kommunens hemsida. Eventuella frågor gällande rätten till skolskjuts besvaras av utbildningskontoret, medan frågor gällande redan beviljad skolskjuts besvaras av entreprenören för skolskjuts.

Senast en vecka innan inskrivning eller skolstart ska vårdnadshavare få information om tider, vägar och hållplatser för beviljad skolskjuts av entreprenören, under förutsättning att skolskjutsansökan inkommit i tid till utbildningskontoret. Det är entreprenören för skolskjuts som ansvarar för att ge vårdnadshavare information gällande säkerhet i samband med skolskjuts. Skolan ska kunna informera om trafiksäker hållplats för upphämtning och avlämning. Vårdnadshavare, entreprenörer och skolpersonal har ett gemensamt ansvar för att ge eleverna förståelse för de regler som gäller för skolskjuts. Särskilt viktigt är att ge eleverna förståelse för säkerheten.

3.1 Avsteg

Avsteg för enskild elev från de bestämmelser som anges i reglementet beslutas av utbildningsnämnden. Avsteg från reglerna ska tidsbegränsas och omprövas när tidsbegränsningen passerats. Beslut om avsteg ska alltid omprövas inför nytt läsår.

Grundskoleelever som bor i ett väl avgränsat bostadsområde ska behandlas lika vid bedömning av rätt till kostnadsfri skolskjuts. Finns en betydande del av bostadsområdet innanför avståndsgränsen ska inga elever i området ges kostnadsfri skolskjuts. Finns en betydande del av bostadsområdet utanför avståndsgränsen ska alla elever i området ges kostnadsfri skolskjuts. Utbildningsnämnden beslutar om elever i ett sådant bostadsområde ska ha rätt till kostnadsfri skolskjuts.

4. Planering och uppföljning av skolskjuts

Utbildningskontoret tar emot ansökningar och fattar beslut om rätten till kostnadsfri skolskjuts. Utbildningskontoret beställer skolskjuts av entreprenören som fastställer turer och tidtabeller utifrån rådande behov. Entreprenören informerar vårdnadshavare om turer och tidtabeller. Utbildningskontoret ansvarar för att skicka ut värdekoder till vårdnadshavare eller myndig elev avseende SL-kort till de elever som beviljats skolskjuts via allmänna färdmedel. Samordning av skolskjuts ska ske mellan skolskjutsansvarig på utbildningskontoret och entreprenören. Inför varje läsårsstart görs en uppföljning av skolskjutsen för att säkerställa kvaliteten.

Skolskjutsansvarig på utbildningskontoret har ett särskilt ansvar för frågor om skolskjuts. Ansvaret omfattar samordning av skolskjuts, kontakter med entreprenör och kommunala förvaltningar som på olika sätt berörs av skolskjuts samt information till skolans personal och allmänheten.

Skolskjutsorganisationen ska vara så kostnadseffektiv som möjligt, med hänsyn tagen till säkerhetsfrågor och väntetider för elever. Skolorna planerar skoldagarna så att skolskjutsorganisationen blir effektiv. Samplanering med närliggande skolor om start- och sluttider ska göras, för att möjliggöra samåkning för elever.

Skolskjutsansvarig planerar och genomför kontroll av färdvägar och hållplatser utifrån trafiksäkerhet regelbundet. Vid behov görs inspektion tillsammans med skolskjutsentreprenör och i samråd med trafikplaneringen på samhällsbyggnadskontoret.

Skolskjutsentreprenör genomför enligt gällande avtal kontroll av fordon och förare. Resultaten presenteras i samband med avtalsuppföljningen med upphandlingsenheten och utbildningskontoret.

När avtal sluts med skolskjutsentreprenör ska redan i förfrågningsunderlaget tydligt framgå vilka säkerhetskrav som ställs och hur de ska kontrolleras.

5. Avvikelser från reglementet gällande elever inom anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola

För elev inom anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola gör skolskjutsansvarig en bedömning av elevens behov av skolskjuts utifrån elevens totala situation, i samråd med kommunens samordnare för anpassad skolverksamhet.

För elever i den anpassade skolan kan det finnas behov av till exempel ensamåkning eller hand-i-hand, vilket innebär att eleven inte får gå mellan fordonet och skolan utan vuxen. Elevens behov ska framgå i ansökan om skolskjuts.

Väntetid före och efter skoldagens slut bör undvikas. Under väntetiden ska personal från skolan finnas till hands. Väntetidens längd avgörs i samråd mellan skolskjutsansvarig, skolan och entreprenören.

Blir skolskjutsen mer än 15 minuter försenad till skolan ska skolan meddelas. Är förseningen från skolan till bostaden ska skolan och vårdnadshavare meddelas.

6. Elever i gymnasieskolan

Kommunen är enligt lagen 1991:1110 skyldig att ersätta elever folkbokförda i Södertälje kommun i gymnasieskolan, för deras dagliga resor mellan bostad och skola då avståndet överstiger 6 km. Avståndet avser den kortaste gång- eller cykelvägen eller annan väg mellan bostaden och skolan.

Rätten gäller till och med det kalenderhalvår eleven fyller 20 år.

Kommunen är inte skyldig att ordna skolskjuts med särskilt kollektivtrafik för gymnasieelever.

Samtliga kommuner i Stockholms län har kommit överens om att alla gymnasieelever som uppfyller kravet för att få ersättning för skolresor får SL-kort. Beslut fattas av rektor.

Elever som är berättigade SL-kort kan vid behov ansöka om kontant ersättning i form av anslutningsbidrag till närmsta hållplats för kollektivtrafik, om inte sådan finns inom 6 kilometer i anslutning till bostadsadressen eller till följd av att trafiksäker väg till närmsta hållplats saknas. Ersättningen utgår med högst 1/30 av basbeloppet.

Elever som studerar på gymnasieskola utanför Stockholms län hos annan huvudman har rätt till interkommunala ersättningar och får efter särskild ansökan om resebidrag alternativt inackorderingstillägg, ersättning för skolresor antingen med faktisk kostnad för terminkort eller kontant ersättning med högst 1/30 av basbeloppet. För att ha rätt till ersättning för skolresor ska residen uppgå till minst två timmar eller minst 40 kilometer enkel resa med allmänna färdmedel.

Gymnasieelev som genom olyckshändelse behöver särskild ordnad skolresa hänvisas till kommunens olycksfallsförsäkring angiven på kommunens hemsida www.sodertalje.se

Gymnasieelev som behöver särskild ordnad skolresa på grund av bestående medicinska skäl hänvisas till färdtjänsten i enlighet med Färdtjänstlagen 1997:736.